

[Hem](#) > 2 - Brottanmälan och mina rättigheter under utredning eller rättegång

2 - Brottanmälan och mina rättigheter under utredning eller rättegång

Hur anmäler jag ett brott?

Du kan anmäla ett brott genom att inge en brottanmälan till vilken polismyndighet som helst, åklagarmyndigheten eller domstol. Du kan göra en brottanmälan om du är brottsoffer och även om du får reda på att någon du känner är ett brottsoffer, har lidit skada eller har begått ett brott. De enskilda myndigheterna (dvs. polisen, åklagarmyndigheten och domstolarna) samarbetar med varandra och vidarebefordrar vid behov din anmälan till den myndighet som ska behandla den ytterligare. Ett brottanmälan får göras skriftligen, muntligen eller elektroniskt med en autentiserad elektronisk signatur. Den bör särskilt innehålla en beskrivning av gärningen, dina kontaktuppgifter och, om du är brottsoffer, en beskrivning av den skada du har lidit, tillsammans med uppgift om huruvida du begär skadestånd. En brottanmälan får inte vara anonym, men polisen eller åklagaren lämnar inte ut dina personuppgifter om du inte vill det.

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Om du har anmält ett brott eller är brottsoffer måste polisen underrätta dig om sitt beslut. Beslutet (*uznesenie*) delges på den adress du angav i brottanmälan. Du som anmälare hålls *informerad om ärendets utveckling* (dvs. *åtal mot en viss person, utvidgning av åtal, hänskjutande av ärendet till ett annat organ, åtalsunderlåtelse, villkorad åtalsunderlåtelse eller nedläggning av åtal*).

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? På vilka villkor?

Du behöver inte en advokat för att göra en brottanmälan. Rättshjälp kan lämnas av enheter som ger stöd till brottsoffer eller, på vissa villkor, av centrumet för rättshjälp. Du kan få advokat på statens bekostnad i senare skeden av det straffrättsliga förfarandet.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? På vilka villkor?

Om du kallas som vittne, antingen under förundersökningen eller rättegången, har du rätt till ersättning för redan uppkomna kontanta kostnader, särskilt kostnader för resor, måltider och dokumenterade boendekostnader. Du har rätt till ersättning för förlorad arbetsinkomst eller annat påvisbart inkomstbortfall. Ett krav på vittnesersättning ska inges inom tre dagar efter förhandlingen, annars kan det inte göras gällande. Det måste kvantifieras senast 15 dagar efter att kravet ingavs.

Om du är civilrättslig part kommer staten inte att bära dina egna kostnader. De egna kostnaderna omfattar framför allt resekostnader, ersättning för ombudets förlorade tid, postavgifter och andra kontanta kostnader. Som civilrättslig part i ett straffrättsligt förfarande har du dock rätt att få ersättning för de kostnader som är nödvändiga för att faktiskt framställa ditt krav, inklusive ombudskostnader. Den dömda personen måste ersätta dig för dessa kostnader.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

Ärendet behöver inte nödvändigtvis gå till domstol. Det kan avslutas genom ett mindre formellt alternativt förfarande utan beslut om skuld och straff. Dessa förfaranden omfattar exempelvis villkorad åtalsunderlåtelse,

villkorad åtalsunderlåtelse för en samarbetsvillig tilltalad, förlikning eller strafföreläggande. Om du har rätt att överklaga eller inte beror på din ställning i förfarandet och hur det straffrättsliga förfarandet avslutas. Du kan inte överklaga ett klagomål mot villkorad åtalsunderlåtelse eller mot villkorad åtalsunderlåtelse för en samarbetsvillig tilltalad, oavsett om du är civilrättslig part eller den som anmälde brottet. En förlikning inför domstol kan inte överklagas, eftersom den ingår med ditt samtycke. Om du är civilrättslig part kan du göra en invändning mot strafföreläggandets slutsats när det gäller skadestånd. I så fall upphävs strafföreläggandets slutsats när det gäller skadestånd och domstolen hänvisar dig till ett civilrättsligt förfarande, där du kan begära ersättning.

Kan jag medverka i rättegången?

Om du är civilrättslig part underrättar domstolen dig om huvudförhandlingen. Om du inte inställer dig avgörs ditt skadeståndsanspråk på grundval av dina tidigare framställningar i ärendet. Om du bara är en person som anmäler brottet kan du närvara vid huvudförhandlingen som utomstående.

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Du blir ett offer om du har lidit personskada eller om skada har orsakats din (materiella eller immateriella) egendom eller om dina rättigheter och friheter har kränkts eller hotats till följd av ett brott, och även om en familjemedlem har avlidit till följd av ett brott. Alla som påstår sig vara brottsoffer betraktas som sådana, om inte annat bevisas, oavsett om gärningspersonen har identifierats, åtalats eller dömts. Rättigheter, skydd och stöd för brottsoffer regleras i lagen om brottsoffer.

I straffrättsliga förfaranden kan brottsoffret dock ha status som anmälare, brottsoffer eller vittne, med alla tillhörande rättigheter enligt straffprocesslagen.

Ett brottsoffer i straffrättsliga förfaranden är en person som till följd av ett brott har lidit personlig skada, eller ekonomisk, moralisk eller annan skada, eller vars andra rättsligt skyddade rättigheter eller friheter därigenom har kränkts eller hotats.

Du blir vittne om du av en brottsbekämpande myndighet eller domstol har blivit anmodad (kallad) att vittna om omständigheter som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet och som du har uppfattat med dina egna sinnen, eller om du infinner dig vid en brottsbekämpande myndighet eller en domstol på eget initiativ eller på begäran av en part.

I den slovakiska straffrätten ingår inte begreppet privat åklagare. I straffrättsliga förfaranden är det den allmänna åklagaren som väcker åtal.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Som brottsoffer har du rätt till information om hur du gör en brottsanmälan, hur det straffrättsliga förfarandet fortskrider och hur du kontaktar organisationer som kan hjälpa dig. På begäran hjälper polisen eller åklagarmyndigheten dig att kontakta en enhet som ger stöd till brottsoffer. Du har rätt till experthjälp, rätt att bli hörd, rätt att behandlas med respekt, hänsyn och känslighet, och du har också rätt att begära ersättning om du har utsatts för våldsbrott.

Som civilrättslig part har du i vissa fall rätt att uttrycka ditt samtycke till åtal, begära skadestånd, föreslå bevisupptagning eller att bevisupptagning ska kompletteras, lägga fram bevis, ta del av och studera handlingar, närvara vid huvudförhandlingen och en offentlig förhandling om ett överklagande eller en överenskommelse om skuld och straff, komma med synpunkter på de bevis som tagits emot, göra en plädering och överklaga.

Som vittne måste du inställa dig om du kallas av de brottsbekämpande myndigheterna och domstolen och vittna om vad du vet om brottet och gärningspersonen eller om omständigheter som är relevanta för det straffrättsliga förfarandet. Om du uteblir utan tillräckliga skäl kan du ställas inför rätta.

Du har rätt att vägra vittna i tre fall:

- Om den tilltalade är en släkting, ett syskon, en adoptivförälder, ett adoptivbarn, en make eller en sambo.

- Om du själv eller en närstående person skulle kunna ställas inför rätta till följd av detta.
- Om du är bunden av tystnadsplikt i ditt yrke.

Du har rätt till rättshjälp och till att ha en advokat närvarande vid förhöret samt rätt att läsa protokollet och begära att det ska kompletteras eller rättas. Du har rätt till ersättning för nödvändiga utgifter (t.ex. resekostnader) och förlorad arbetsinkomst – vittnesersättning. Ett krav på vittnesersättning ska inges inom tre dagar efter förhandlingen.

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? På vilka villkor?

Som civilrättslig part har du rätt att närvara vid huvudförhandlingen och föreslå bevis som ska tas upp av domstolen. Du kan också komma med synpunkter på bevis som redan har samlats in. Inga ytterligare yrkanden får inges när domstolen har förklarat bevisupptagningen avslutad.

I slutet av förhandlingen (men det kan också hållas flera förhandlingar) har du rätt att göra en plädering. Innehållet är inte exakt fastställt, så det är upp till dig vad du vill säga. Du kan ha med dig dina anteckningar. Ditt ombud, om du har ett sådant, gör slutpläderingen.

Vilken information ska jag få under rättegången?

Alla beslut som fattas (dom, beslut, strafföreläggande) kommer alltid att översändas till dig som civilrättslig part. Beslutet översänds direkt till ditt ombud, om du har ett sådant.

Har jag rätt att få tillgång till domstolshandlingarna?

Du kan välja att ta del av handlingarna när som helst under det straffrättsliga förfarandet. Begäran om att få ta del av handlingarna bör ställas till den behöriga brottsbekämpande myndigheten. Du kan göra begäran skriftligen eller muntligen. I ett sådant fall är den behöriga myndigheten i princip skyldig att bevilja den civilrättsliga partens begäran genom att ange plats, datum och tidpunkt för denna processuella åtgärd. Alla nödvändiga åtgärder måste vidtas för att förhindra att sekretessbelagda uppgifter, affärshemligheter och bankhemligheter avslöjas osv. när någon tar del av handlingarna.

■ Senaste uppdatering: 27/03/2023

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.